

Skien, 24. juli 2007: Vedtak i sak 226-2006

Klager: NN

Innklaget: Lindorff, Postboks 7015, 5020 Bergen

Saken gjelder: Om innklagede har handlet i strid med god inkassoskikk ved å beregne tungt salær der hovedkravet ble betalt før mottak av betalingsoppfordringen, ved feilaktig beregning av renter eller ved å kreve kr 258 i salær for utsendelse av særlig varsel etter Tvangsfullbyrdelsesloven § 4-18.

Thor Dahls gt. 1 A
Postboks 311, 3201 Sandeffjord
Tlf.: 33 46 56 57 . Faks: 33 46 93 13
E-Mail: post@inkassoklagenemnda.no
Bankgiro: 2490.56.30748
Org.nr.: 971 317 612
www.inkassoklagenemnda.no

1. Kravet.

Kravet gjelder opprinnelig et krav fra XX med forfall 23.03.06. Hovedkravet utgjorde kr 5309,16. Grunnet manglende betaling ble kravet oversendt til inkasso 27.04.06. Betalingsoppfordring, tillagt inkassosalær med kr 1100, ble sendt 28.04.06. Grunnet manglende betaling av inkassosalær og renter ble varsel etter tvangsfullbyrdelsesloven § 4-18 sendt 10.07.06. I tillegg til at salær etter tung sats var tillagt kravet var det beregnet kr 258 i salær for dette varselet.

2. Saksforholdet.

Grunnet manglende betaling ble kravet oversendt til inkasso 27.04.06. Betalingsoppfordring ble sendt påfølgende dag. Salær var tillagt med lett sats, kr 1100,-. I betalingsoppfordringen var det opplyst at salæret ville bli doblet dersom betalingsfristen ble oversittet med mer enn 14 dager.

Hovedkravet ble betalt direkte til fordringshaver. Innbetalingen ble registrert 03.05.06. Innklagede sendte 08.05.06 purring på salærkravet, samt forsinkelsesrenter, totalt kr 1154,56. Innklagede skrev at restkravet måtte betales innen 14 dager fra brevets dato for å unngå videre tiltak.

Grunnet fortsatt manglende betaling av påløpt inkassosalær og forsinkelsesrenter besluttet innklagede å inndrive kravet gjennom namsmyndighetene. Varsel iht. tvangsfullbyrdelsesloven § 4-18 ble sendt 10.07.06. Inkassosalær var nå beregnet etter tung sats med kr 2200. I tillegg til salærkravet var kr 258 tillagt i ”salær for dette varsel”. Kravet i varselet var oppgitt til i alt kr 2536,59. Klager betalte kr 1154,56 den 27.07.06. Innbetalingen tilsvarte beløpet i innklagedes purring 08.05.06.

Purring på restbeløpet ble sendt fra innklagede 07.08.06. Innklagede opplyste at restbeløpet måtte betales innen 7 dager fra brevets dato for å unngå videre pågang. Restkravet var i dette varselet oppgitt til kr 1395,29.

Ny purring på restbeløpet ble sendt 01.09.06. Innklagede viste til § 2-3 i forskrifter gitt i medhold av inkassoloven der bestemmelsen gir adgang til forhøyelse av inkassosalæret. Det het videre at ”dersom betalingen av et misligholdt krav finner sted mer enn 14 dager etter utløpet av frist gitt i betalingsoppfordringen doubles inkassoomkostningene.” Restkravet oppgitt i purringen var kr 1402,10.

I brev av 14.09.06 fremmet klager innsigelse på inkassosalæret. Klager viste blant annet til at kravet var betalt før han mottok betalingsoppfordringen. Han viste også til at han ikke var blitt varslet om økningen av inkassosalær og at det er påført ytterligere kr 258 i et eget salær for siste purringen. Han stilte også spørsmål ved renteberegningen.

Innklagede besvarte klagers innsigelse i brev 22.09.06. Innklagede skrev at betalingen ikke ble foretatt for inkasso, og at salær derfor må betales. Det ble vist til hjemmelen for å doble salæret. Vedrørende

salær for varsel om tvangfullbyrdelse ble det vist til tvangfullbyrdelsesloven § 3-1 og forskriftens § 2-2.

Fornytt purring på restbeløpet ble sendt 02.10.06. Selskapet skrev at dersom restkravet ikke ble betalt innen fristen (14 dager etter brevets dato), ville rettslig pågang bli vurdert. Det het videre at ”Dette vil medføre store ekstrakostnader på saken.” Restkravet var oppgitt til kr 1410,87

I brev av 17.10.06 henvendte klager seg til Inkassoklagenemnda. Klager ber nemnda se på saken og komme med en uttalelse om hvorvidt Lindorff har dekning eller lov til å beregne dobbelt inkassosalær i dette tilfelle.

Sekretariatet for Inkassoklagenemnda oversendte klagen til selskapet i brev 19.12.06. I innklagedes tilsvaer 21.12.06 opprettholdes kravet i sin helhet. De mente videre at renteberegningen var korrekt.

3. Partenes anførsler

Klager anfører at hovedkravet ble betalt to dager før han mottok betalingsoppfordringen. Purring på salær skal ha blitt betalt 27.07.06. Klager skal da ha gått ut i fra at saken var trukket tilbake. Dette fordi det gikk over to måneder, fra 08.05.06 til 10.07.06, før han hørte noe fra innklagede. I krav 10.07.06 er plutselig salæret øket med kr 1100 opp til kr 2200, samt et eget salær på denne purring med kr 258, uten noe som helst varsel om dette. Klager anfører at inkassator må være pliktig til å gi et varsel før en dobler et inkassosalær. Klager anfører videre at innklagede har avkrevd han en ny rentepost på kr 91,85 etter at han har betalt 54,56 i renter og har etterspurt hva denne renten regnes av. Det følger av klagers anførsler at klager bestrider kravet på tungt salær, samt tilleggsalæret på kr 258.-

Innklagede anfører at saken ble registrert til inkasso 27.04.06 og at betalingen ikke er foretatt før inkasso. Innklagede mener derfor at salæret må betales. Innklagede viser til at dobling av inkassosalæret er hjemlet i § 2-3 i forskrifter gitt i medhold av inkassoloven. Det er ikke krav om at skyldner informeres særskilt om denne doblingen, men innklagede informerte likevel om tungt salær i betalingsoppfordringen. Hjemmelen for å kreve salær for varselet i hht tvangfullbyrdelsesloven § 4-18, finnes i § 2-2, første ledd nr 2 i forskrift om saksøktets sakskostnadsansvar ved tvangfullbyrdelse av 04.12.92 nr 0898 – ”andre alminnelige sakskostnader”. Endelig anfører innklagede at renteberegningen er korrekt. Renter beregnes både av hovedstol samt påløpte inkassosalærer. Renter av hovedstol er beregnet av hovedstol fra forfall 23.03.06 til betaling 03.05.06. Renter av inkassosalæret er beregnet fra 28.05.06, en måned etter påkrav av 28.04.06 og fram til 01.11.06. Det er tatt hensyn til delinnbetaling av salæret den 28.07.06, samt for endringen av rentesatsen den 01.07.06. Det er tatt forbehold om ytterligere renteberegning da det er anledning til å beregne rente fram til kravet blir betalt. Innklagede oppretthoder kravet i sin helhet.

4. Inkassoklagenemndas syn på saken.

Etter inkassoloven § 22 og avtale mellom Norske Inkassobyråers forening og Forbrukerrådet av 20. februar 2003 om klagenemnd for inkassotjenester behandler Inkassoklagenemnda klage på inkassoselskaper i forbindelse med tvist om forpliktelser etter inkassoloven.

Om beregning av tungt salær når hovedkrav ble betalt før betalingsoppfordringen ble mottatt.

I utgangspunktet plikter skyldneren med hjemmel i inkassoloven § 17 første ledd å erstatte fordringshaverens nødvendige kostnader ved utenrettslig inndrivelse etter standardsatser fastsatt i forskrifter med hjemmel i lovens § 19. Av lovens § 17 tredje ledd fremgår det at en fordringshaver ikke kan kreve erstatning for vederlag til en inkassator dersom skyldneren har betalt innen betalingsfristen i et inkassovarsel etter lovens § 9. Motsetningsvis innebærer dette at slikt vederlag kan kreves dersom betaling finner sted etter at fristen i inkassovarselet er utløpt. Da det dreier seg om et erstatningskrav, er det selvsagt også en forutsetning at inkassator har mottatt selve oppdraget for at plikten til å erstatte kostnadene skal være inntrådt. I Ot.prp. 1987-88 nr 2 side 65 uttaler departementet: ”Departementet er

på bakgrunn av disse betraktningene kommet til at skjæringspunktet for når en skyldners plikt til å erstatte inkassosalær inntre, bør være den omstendighet at en inkassator har fått i oppdrag å drive inn kravet, forutsatt at fristen for betaling som skal gis i inkassovarslet, er gått ut uten at betaling har funnet sted." I kommentarene til lovens §17 tredje ledd på side 122 i den nevnte proposisjon tas følgende reservasjon: " Departementet peker imidlertid på at det vil kunne bli ansett urimelig etter prisloven og avtaleloven, og også i strid med "god inkassoskikk" om inkassator krever fullt inkassosalær uten å ha foretatt seg noe." Det er altså ikke noe krav om at betalingsoppfordring etter inkassoloven § 10 må være sendt før inkassoomkostningene kan kreves dekket. I dette tilfellet ble kravet betalt etter at fristen i inkassovarslet var utløpt, etter at inkassator hadde mottatt oppdraget og inkassator hadde dessuten utført arbeid ved blant annet å registrere saken og sende betalingsoppfordring. Betaling direkte til fordringshaver ble først registrert fem dager etter at betalingsoppfordring ble sendt, noe som er for sent i forhold til plikten til å betale inkassoomkostninger.

Det følger videre av inkassoforskriftens § 2-3 første ledd at salæret dobles dersom betalingsfristen i betalingsoppfordringen oversittes med mer enn 14 dager. Det er ikke stilt krav, verken i lov eller forskrift, om at skyldner må varsles om salærøkningen. Innklagede varslet likevel om denne økningen i betalingsoppfordringen 28.04.06. Innbetalingen av kr 1154,56 ble foretatt etter at tungt salær var påløpt. Dette var ikke tilstrekkelig til å dekke salærkravet som på betalingstidspunktet var øket til tungt salær.

Inkassoklagenemnda kan etter dette ikke se at innklagede har opptrådt i strid med god inkassoskikk ved å beregne "tungt" salær i et tilfelle som dette.

- Om renteberegningen.

Inkassoklagenemnda er av den oppfatning at spørsmålet om det pliktes betalt renter av hovedstolen, og i tilfelle beregningen av slike renter, ligger utenfor den kompetanse nemnda har. Derimot holder nemnda det åpent om den har kompetanse til å vurdere inkassators redegjørelse for rentekravet, og nemnda må i alle fall antagelig ha kompetanse til å vurdere rentekrav som knytter seg til selve inkassosalæret.

Selv om inkassators redegjørelse for rentekravet i dette tilfellet kom sent, finner Inkassoklagenemnda under enhver omstendighet at den tilfredsstillende kravet til "god inkassoskikk".

Beregning av salær for skriving av varsel etter tvangsfullbyrdsloven § 4-18.

Utgangspunktet er at skyldneren plikter å erstatte fordringshaverens nødvendige kostnader ved utenrettslig inndrivelse, jf. inkassoloven § 17 første ledd. Med hjemmel i lovens § 19 er det gitt forskrift om hva skyldneren i så måte plikter å erstatte. Forskriften § 2-1 bestemmer at en fordringshaver aldri kan kreve erstattet høyere samlet erstatning av skyldneren for kostnader ved å ha engasjert en inkassator og for andre kostnader ved utenrettslig inndrivning enn det som følger av forskriften §§ 2-2 til 2-5.

Innklagede har i dette tilfellet krevd 258 kroner til dekning for arbeid med å sende varsel etter tvangsfullbyrdsloven § 4-18.

Spørsmålet som da reiser seg er om det er hjemmel for dette i inkassoforskriften § 2-4, som etter siste endring i februar 2002, gir hjemmel for å forhøye maksimalsatsene etter § 2-2 og 2-3 med 1,5 ganger inkassosatsen når det avtales en avdragsordning med mer enn fire avdrag eller det utstedes eksigibelt gjeldsbrev og fordringshaveren ikke bringer saken inn for forliksråd eller tingrett. Videre forhøyes maksimalsatsene i § 2-2 og § 2-3 med gebyret til det offentlige ved forkynnelse av konkursvarsel etter konkursloven § 63.

Etter Inkassoklagenemndas syn må forskriften § 2-4 forstås i lys av forskriften § 2-1 som bestemmer at en fordringshaver aldri kan kreve erstattet en høyere samlet erstatning av skyldneren for utenrettslige kostnader enn det som følger av bestemmelsene blant annet i forskriften § 2-4. Sett i et slikt lys, inneholder forskriften § 2-4 en uttømmende oppregning av tilfeller der man kan kreve maksimalsatsene forhøyet. Varsel etter tvangsfullbyrdelsesloven § 4-18 er ikke nevnt i § 2-4, og kostnadene med slikt varsel faller derfor utenfor det som kan kreves dekket som utenrettslige kostnader.

Denne forståelse av forskriften § 2-4 støttes etter nemndas syn også ved at bestemmelsen i sin opprinnelige form hadde et tredje og fjerde ledd. Tredje ledd ga opprinnelig adgang til forhøyelse av maksimalsatsene ”når det forut for rettslig inndrivning forkynnes påkrav etter tvangsfullbyrdelsesloven §§ 13 og 109 eller tilsvarende bestemmelse.” I forbindelse med vedtagelsen av ny tvangsfullbyrdelseslov (lov nr. 86 av 26. juni 1992) gikk tredje og fjerde ledd ut av inkassoforskriften § 2-4 og omkostningene ved tvangsfullbyrdelse reguleres nå helt og holdent av forskrift om saksøktes sakskostnadsansvar ved tvangsfullbyrdelse av 04.12.1992. Det som kan kreves etter sistnevnte forskrifts § 2 første ledd nr. 2 er ”et beløp lik rettsgebyret for kostnader ved skriving av begjæringen og andre alminnelige sakskostnader.” Kostnader ved tvangsfullbyrdelse er imidlertid etter sikker praksis ikke en del av det som omfattes av ”utenrettslig inndrivning” som kan erstattes etter inkassoloven, jf. inkassoloven § 17 første ledd. Erstatning for kostnader ved å sende varsel etter tvangsfullbyrdelsesloven § 4-18 kan således først kreves når det sendes begjæring om for eksempel utlegg til namsmannen som plikter å påse at disse kostnadene ligger innenfor det forskriften om saksøktes sakskostnadsansvar ved tvangsfullbyrdelse tillater. Etter Inkassoklagenemndas syn innebærer endringen av inkassoforskriften § 2-4 i forbindelse med vedtagelsen av ny lov om tvangsfullbyrdelse en harmonisering av reglene for hva som kan kreves erstattet av omkostninger etter de to regelsettene.

Inkassoklagenemnda har etter dette kommet til at innklagede ikke hadde anledning til å kreve de utenrettslige kostnadene forhøyet grunnet skriving av varsel etter tvangsfullbyrdelsesloven, og etter nemndas syn er det å kreve salær for noe man ikke har krav på etter inkassoloven i seg selv i strid med god inkassoskikk fordi et slikt salær på en utilbørlig måte øker presset på skyldneren.

Selv om salæret for varsel etter tvangsfullbyrdelsesloven § 4-18 utgjør en beskjedent del av de samlede omkostninger i saken, må inkassoloven § 17 fjerde ledd forstås slik at dersom det er opptrådt i strid med god inkassoskikk, har ikke skyldneren erstatningsplikt for noen del av omkostningene. Det er enten – eller, noe som gjør regelen enkel å praktisere, se om dette Inkassoloven, kommentarutgave av Ernst Moe m.fl side 115.

Klager gis etter dette medhold. Fordringshaveren har ikke krav på å få dekket sine inkassoomkostninger av klageren, og eventuelt innbetalt beløp pliktes tilbakebetalt til klager.

Vedtaket er enstemmig.

5. Vedtak.

Klager gis medhold. Inkassoomkostningene kan ikke kreves dekket av klageren som har krav på å få eventuelt innbetalt beløp tilbake.

Rune Jensen

Leder Inkassoklagenemnda